UUTISET

Porukalla on mukavaa tehdä töitä. Maailma ei jämähdä omalle postilaatikolle. **PERUNAN VILJELIJÄ SIMO NIKULA, HÄMEENLINNA**

Maitovaltuuskunta vaatii litratuen säilyttämistä koko maassa

Kansallisten tukien maksuperusteista pitää päättää pian. Tukioikeuksilla hallitaan tuotantoa kiintiöistä luopumisen jälkeen.

Maitovaltuuskunta vaatii maidon kansallisten tukien maksamista tuotantoon sidottuna myös jatkossa.

”On tärkeää, että MTK:n ja SLC:n johtokuntien ja maitovaliokunnan ajama malli litraperusteisista maitotuista saataisiin pikaisesti päätökseen”, valtuuskunta totesi kannanotossaan perjantaina.

MTK:n johtokunta linjasi lokakuussa, että kansalliset tuet tulee jatkossakin maksaa litrakohtaisina.

Maitovaltuuskunta on tyytyväinen, että MTK ja SLC ovat puheenjohtaja **Juha Marttilan** johdolla vieneet asian tukineuvotteluihin.

Maitovaltuuskunnan mukaan erityisesti pohjoisen tuen alueen rajoitteen hallintaan tarvitaan keinoja myös tulevaisuudessa.

Tukioikeudet nykykiintiöistä

Maitovaltuuskunta yhtyy MTK:n johtokunnan näkemykseen, että tukioikeudet muodostettaisiin soveltuvin osin nykykiintiöistä koko maahan kiintiöjärjestelmän päättyessä vuonna 2015.

Tukioikeus olisi kansallisen tuen maksun yläraja. Järjestelmän pitää kuitenkin ottaa huomioon tarvittavat tasaukset ja muut joustot kuta kuinkin nykymallin mukaisesti.

Maitovaltuuskunta pitää tärkeänä, että Suomi selvittää, onko pohjoisella alueella minkäänlaista joustoa pohjoisen tuen rajoitteeseen.

Joustovaraa saatetaan tarvita esimerkiksi, jos tuotanto ylittyy väliaikaisesti.

Tukioikeuden siirto myös tilalta toiselle

Vapautuvien tukioikeuksien jakoa ei tule keskittää vain hallinnolle, vaan maitovaltuuskunta pitää myös tilojen välisiä tukirajoitteen siirtoja tarpeellisina.

Yksityiskohdista tulee voida sopia tarpeen mukaan kotimaassa.

Maitovaltuuskunnan mielestä on tärkeää, että myös tilan omaehtoinen, esimerkiksi ilman investointitukea tapahtuva kehittäminen on mahdollista.

Maitovaltuuskunta kantaa huolta 141-neuvotteluista.

”Maidontuotanto tarvitsee tuotantoon sidottua tukea koko maassa. Siksi litrakohtaista tukea olisi tärkeä vahvistaa myös Etelä-Suomessa.”

» Vapautuvien tukioikeuksien jakoa ei tule keskittää vain hallinnolle.«

MAITOVALTUUSKUNTA

Penttilä johtaa maitovaltuuskuntaa

Maitovaltuuskunta valitsi uudeksi puheenjohtajakseen luomumaitoa tuottavan **Mauri Penttilän** Vesilahdesta.

Ensi vuoden alussa puheenjohtajana ja MTK:n maitovaliokunnan jäsenenä aloittava Penttilä on Osuuskunta Länsi-Maidon hallituksen puheenjohtaja.

Puheenjohtajuudesta luopuva **Olli Laaninen** jättää tehtävän tyytyväisenä. Kuluneet yhdeksän vuotta ovat hänen mielestään olleet haastavia mutta mielenkiintoisia.

”Vaikka olen joutunut antamaan työlle paljon, olen saanut siltä myös paljon. Koko kentän yhdistävällä maitovaltuuskunnalla on vahvoja osoituksia edunvalvonnasta.”

Tärkeänä saavutuksena Laaninen pitää esimerkiksi eläinten hyvinvointitukeen saatuja korotuksia.

Myös suora vaikutuskanava Brysseliin ja tapaamiset komissaarien kanssa ovat olleet hyödyllisiä.

”Olen kokenut, että siellä on haluttu kuulla suomalaista maidontuottajaa.”

Maitovaltuuskunnan varapuheenjohtajana jatkaa **Anu Fräntilä-Riihonen** Keuruulta.

Maitovaliokunnassa jatkavat **Pekka Lestinen** Sysmästä ja **Per-Ole Mård** Pedersörestä. Erovuoroisen **Esa Heikkilän** tilalle valittiin **Kimmo Kuorikoski** Kaustiselta.

Uutena tarkastajana aloittaa **Ari Pirttiniemi** Saarijärveltä.

TIINA TAIPALE

MARKKU VUORIKARI

Vesilahtelainen maidontuottaja Mauri Penttilä aloittaa maitovaltuuskunnan puheenjohtajana ensi vuonna.

Valiokunta tyrmäsi turvemaiden raivauskiellon

Maa- ja metsätalousvaliokunta ei hyväksy EU:n kaavailuja turvepeltojen raivauskiellosta. Valiokunta äänesti kannastaan perjantaiaamun kokouksessaan. Viidestätoista äänestäneestä kielteistä kantaa vastusti vain yksi valiokunnan jäsen.

EU-komissio esittää, että turvemaita ei saisi enää jatkossa raivata pelloiksi. Suomen hallitus on ilmaissut tukensa esitykselle.

Maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtajan **Jari Lepän** (kesk.) mukaan komission esitystä on mahdoton hyväksyä.

”Esitys kohtelee epäoikeudenmukaisesti Suomea suhteessa muihin EU-jäsenmaihin. Lisäksi Suomessa alueet joutuisivat keskenään eriarvoiseen asemaan sen mukaan, miten paljon niissä on turvemaita.”

Leppä vetoaa myös hallitusohjelman kirjaukseen, jonka mukaan hallitus pyrkii parantamaan maatalouden toimintaedellytyksiä.

”Turvemaiden raivauskielto ei ole tämän hengen mukaista.”

Ainoa valiokunnan toisin äänestänyt jäsen **Satu Haapanen** (vihr.) on perustellut kantaansa ilmastosyillä.

Leppä muistuttaa, että myös ilmastokysymykset ovat tärkeitä, mutta hän ei halua sotkea keskenään ilmasto- ja maatalouspolitiikkaa.

JUHANI REKU

KARI SALONEN

EU-komissio esittää, että turvemaita ei saisi enää jatkossa raivata pelloiksi.

Turvekartat esille yksittäisistä soista

Geologian tutkimuskeskus GTK on avannut Etelä-Pohjanmaalla turvemaita käsittelevän karttapalvelun, josta esimerkiksi maanomistajat voivat käydä katsomassa turvetietojaan. Pääasiassa kartoissa on tietoja yli 20 hehtaarin suuruisista soista tai turvepelloista.

Karttapalvelu laajenee jatkossa muualla maahan asteittain.

Turvevarojen tilinpito -palvelusta saa esiin alueelliset yhteenvedot, jossa on tiedot kokonaisaloista, suojellusta ja turvetuotannossa olevasta suoalasta.

Tiedot on koottu Maanmittauslaitoksen, Suomen ympäristökeskuksen ja GTK:n aineistoista.

Suurin osa tiedoista on koottu linjastomenetelmällä tehdyllä maastokartoituksella.

Vuonna 2011 siirryttiin tasaväliseen kolmiopisteverkkokartoitukseen. Myös suojelualueilla, pelloilla tai turvetuotannossa olevia soita ja turvemaita on tutkittu.

Jos pellolle tai turvetuotantoalueelle osuu tutkimuspisteitä, niiden turvetiedot kuvaavat tutkimusvuoden tilannetta.

Tiedot ovat osoitteessa *http://geodata.gtk.fi/Turvevarojen_tilinpito/index.html*

JOUKO KYYTSÖNEN

Cap- ja kansallisille tuille ehkä vuoden jatkoaika

Suomessa voidaan todennäköisesti jatkaa EU:n suorien tukien ja kansallisten tukien maksatusta nykymallin mukaisesti, jos EU:n maatalouspolitiikan capin uudistusta ei saada valmiiksi ensi vuoden loppuun mennessä.

Suorien ja kansallisten tukien maksatusta voidaan jatkaa vuodella, mutta lfa:n ja ympäristötuen osalta tilanne on vaikeampi, maa- ja metsätalousministeriön osastopäällikkö **Heimo Hanhilahti** arvioi maitovaltuuskunnan kokouksessa perjantaina.

EU:n rahoituskehysneuvottelujen jatko ohjaa myös maatalouspolitiikan uudistuksen aikataulua. Jos budjettipäätökset siirtyvät ensi vuodelle, cap-uudistus ei ole valmis vielä vuoden 2014 alussa.

Maaseuturahat vaarassa

Hanhilahti ei usko, että EU:n suoriin tukiin on tulossa suuria muutoksia uudessa capissa.

”Monet isot jäsenmaat haluavat pitää kiinni nykyisistä tuista. Sen sijaan maaseudun kehittämisrahojen puolustajat ovat harvemmassa ja esitetyt leikkauksetkin ovat selvästi suurempia.”

Kyse on isosta asiasta maaseuturahoja paljon saavalle Suomelle. Leikkaukset vaikuttaisivat suoraan, lfa-, ympäristö- ja investointitukiin sekä maaseudun kehittämisvaroihin.

”On epävarmaa, voisimmeko paikata EU-leikkauksia kansallisesta budjetista. Vuonna 2007 se onnistui, mutta nyt taloustilanne on vaikeampi”, Hanhilahti arvioi.

Lfa-tukea voitaneen jatkossa maksaa koko maassa. Suomen tavoitteena on, että tuen tasoa voitaisiin nostaa nykyisestä.

Neuvottelut Etelä-Suomen kansallisesta 141-tuesta päätösten jälkeen. ”Asiaa valmistellaan kuitenkin yhdessä tuottajajärjestöjen kanssa jo nyt.”

Hyvinvointituki tuo rahaa tiloille

Neuvottelut ensi vuoden kansallisesta tuesta saataneen päätökseen tänään maanantaina.

Muutokset maidon tukiin jäävät vähäisiksi, Hanhilahti arvioi.

Tuotannon määrä on vähentynyt, joten yksikkötuki säilyy lähes ennallaan tuen kokonaismäärän laskusta huolimatta.

Eläinten hyvinvointituki tuo tiloille rahaa odotettua enemmän tänä vuonna. Hanhilahden mukaan tuki on kasvanut muiden tukien yhteenlaskettuja leikkauksia enemmän.

Uuteen hyvinvointitukeen on sitoutunut lähes 4 400 nautatilaa.

TIINA TAIPALE

Sopimustuotanto varjelee tempoilevilta perunamarkkinoilta

HÄMEENLINNA (MT)

”Täällä perunan ympärille on kehitetty useamman tilan verkko”, kertoo hauholaisen Honkasaaren tilan isäntä **Ville Honkasaari**.

Perunan sopimustuotanto Saarioisille tuo kohtuullisen varman toimeentulon sekä Honkasaarille että Hauhon Perunapojille.

Perunapojat on kuuden tilan yhteenliittymä. Honkasaaren tilalla perunat kuoritaan, lajitellaan ja pakataan. Valmiit potut lähtevät Saarioisille suurissa trukkilaatikoissa viitenä päivänä viikossa.

Toiminta on jatkunut jo 15 vuoden ajan. Rinki on yksi suurimmista Saarioisten perunantoimittajista.

Perunan hinta heilahtelee monia muita maataloustuotteita rajummin, joten varma ostaja on turvallinen selkänoja 2–3-vuotisen sopimuskauden ajaksi.

Tilausmäärät vaihtelevat päivittäin

Iso ostaja ei ole kuitenkaan rengeilleen uskollinen hautaan asti.

”Ajan hengen tuntee. Aiemmin luuli päässeensä sisään ja sillä hyvä, nykyään historia ei enää merkitse mitään.”

Sopimusten kääntöpuoli on, että tällaisena vuonna, kun satotappiot niukentavat perunan tarjontaa, sopimushinta jää paljon markkinahintaa alemmaksi.

Hauholla perunasato oli aivan kunnollinen. Maa läpäisee vettä, eikä sitä satanut yhtä paljon kuin Pohjanmaalla, jossa suuri osa perunasadosta jäi nostamatta.

Saarioisten ostot muuttuvat jatkuvasti. Honkasaareen toimitetaan viikottainen tilausohjelma, mutta siihen voi tulla muutoksia lyhyelläkin varoitusajalla. Tavallisen päivän tuotanto vaihtele 4 ja 10 tonnin välillä.

”Teollisuus tekee jotain tuotetta yhtenä päivänä ja toista toisena”, Honkasaari selittää epätasaista menekkiä.

Työtä tehdään porukalla

Vapailla markkinoilla perunan kauppaaminen on todellista riskipeliä. Kauppa voi vaatia ostamaan myymättömät perunat kuluttajahintaan, vaikka viljelijä saa myydyistä vain tuottajahinnan, kertoo **Simo Nikula**, yksi perunapojista.

Perunaa viedään ja tuodaan jouhevasti yli rajojen, hinta toki vaihtelee silloinkin.

”Viime vuonna Viroon olisi ostettu perunaa 2 sentillä kilo. Pussin hinnan olisin saanut”, Nikula päivittelee. Siinä tilanteessa perunaa ei kannata myydä vaan se ajetaan peltoon.

Yhteistyöstä koituu muutakin iloa kuin toimeentulon varmuus. Kun tekijöitä on useita, syntyy työyhteisö. Sairastavalle löytyy tuuraaja.

”Porukalla on mukavaa tehdä töitä. Maailma ei jämähdä omalle postilaatikolle”, Nikula sanoo.

HARRI NURMINEN

Tonnista Nicola-perunaa saadaan 600 kiloa valmista raaka-ainetta Saarioisten tehtaille. Kuvassa Ville Honkasaari (oik.) ja MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila, joka tutustui Honkasaaren tilaan torstaina.

Kansallinen tuki vietiin perunalta

Kuluva vuosi on ensimmäinen, kun perunanviljelijöille ei enää makseta kansallista tukea. Alasajosta päätettiin viisi vuotta sitten.

Tukien suhteellinen merkitys ei ole perunanviljelyssä suuri, mutta selvää rahaa viljelijät kuitenkin menettävät.

Perunan käsittelystä jää jäljelle runsaasti kuorta ja tärkkelyspitoista jätevettä. Pellosta nostetusta perunatonnista vain 600 kiloa päätyy tehtaalle. Jäteveden vuoksi kunnollinen vedenpuhdistamo on toiminnan ehto, vieressä kun lainehtii Hauhon reittiin kuuluva Ilmoilanselkä.

”Maailma on täynnä virityksiä tällä saralla”, Honkasaari toteaa. Ensimmäinen puhdistamo, jota tilalla kokeiltiin, tukkeutui viikossa.

Ympäristökeskus antoi tervetullutta apua puhdistamon valinnassa. Välit viranomaisiin ovat pysyneet hyvinä.

HENRIK SCHÄFER

Maaseudun Tulevaisuuden työpaikat.

Lehdessämme julkaistut työpaikka- ja koulutusilmoitukset löydät myös osoitteesta **mt.uranus.fi**. Samassa osoitteessa jatkuvasti yli 2000 muutakin työpaikka- ja koulutusilmoitusta.

uranus.fi & MAASEUDUN TULEVAISUUS